

۲۰۱۶/۰۸/۱۲

جلیل غنی هروی

اختلافات بحران زای غنی و عبد الله

در دو روز اخیر اختلافات داکتر اشرف غنی رئیس جمهور و داکتر عبدالله عبدالله رئیس اجرائیه حکومت وحدت ملی آفتابی شد.

داکتر عبد الله روز پنجشنبه در یک گرد هم آئی به مناسبت روز جهانی جوانان که جدا از مراسمی ترتیب شده بود که داکتر اشرف غنی در ارگ دایر کرده بود، با صراحت و علنی از روش و طرز برخورد و اداره رئیس جمهور انتقاد نموده گفت: « کسی که حوصله بحث را نداشته باشد شایستگی ریاست را هم ندارد و کسی که حوصله شنیدن را نداشته باشد لیاقت ریاست را هم ندارد»

داکتر عبد الله همچنان گفت: « اگر توافق نامه حکومت وحدت ملی به معنی ویتوی امر رئیس جمهور نیست به معنی خود سری هم نیست به روز شنبه این صحبت ها را می داشته باشیم با رئیس جمهور و من امیدوار هستم که انشاء الله عقل سلیم باشد تا درک از واقعیت های افغانستان وجود داشته باشد و زمان این گذشته است که کسی را به شیرینی و کلچه بازی بدهد»

و اما جواب داکتر اشرف غنی به داکتر عبدالله این بود که: « کسانی که بر وی اعتقاد ندارند وی نیز بر آنها اعتقاد ندارد»

اشرف غنی به حیث رئیس جمهور افغانستان در ۲۹ سپتمبر ۲۰۱۴ پس از سه ماه اختلاف روی نتیجه دور دوم انتخابات ۱۴ جون سال ۲۰۱۴ حلف وفاداری یاد کرد. موافقتنامه که در ۲۱ سپتمبر بین اشرف غنی و عبد الله عبدالله امضا شد تشکیل حکومت وحدت ملی و ایجاد پُست ریاست اجرائیه را که آقای عبدالله آنرا به عهده دارد، فراهم نمود. این موافقتنامه همچنان حاوی مواد طویل المدتی است که تشکیل عهده دایمی صدراعظمی را اجازه میدهد و نقشی را که برای آقای عبدالله توسط یک فرمان ایجاد شده، نهادینه میسازد.

این موافقتنامه معاهده بین افغانها و جامعه بین المللی را در مورد مشروعیت دولت افغانستان تجدید کرد. اختلاف روی نتیجه انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۴ مذاکره مجدد آن پیمان را برای ایجاد مکانیزم شراکت در قدرت که مخالفین به رهبری تاجکهای شمال افغانستان در صدد بدست آوردن آن بودند، حتمی ساخت، که عهده ای در مقام

صدر اعظمی در پهلوی ریاست جمهوری بود. در حالیکه رئیس جمهور در اصل دفتر آمریت اجرائی را توسط یک فرمان ایجاد نمود، یک تغییر دایمی و حتمی در نظام حکومت داری، مستلزم تعدیل قانون اساسی با تائید لویه جرگه طی دو سال میباشد. حامیان داکتر عبدالله در بدل این عهده برای او، اشرف غنی را به حیث رئیس جمهور قبول کردند، چیزی که آنها در اختلافی که کشور را به انقسام در خطوط نژادی تهدید میکرد، با آن مقابله میکردند. عدم تطبیق این قسمت یعنی تدویر لویه جرگه قانون اساسی که عهده صدارت را دایمی و نظام پارلمانی را تائید نماید بطور ضمنی نشان میدهد که عمر حکومت وحدت ملی هم باید دو سال بوده باشد و در ماه سپتمبر باید پایان یابد ولی قابل یاد آوری است که دو ماه پیش جان کری در سفر کوتاهی به کابل اعلام داشت که این حکومت برای پنج سال است.

اما اکثریت موادی که درین موافقتنامه تعهد شده بود تطبیق نگردید و کشمکش ها بین دو رهبر حکومت وحدت ملی که یگانه گزینه در جلو گیری از رفتن به یک بحران بود و با پا در میانی بان کی مون منشی عمومی ملل متحد و جان کری وزیر خارجه ایالات متحده تشکیل گردید، به وجود آمد. از همان آغاز این میکانیزم با در نظر داشت سوابق و ترکیب هر دو تیم تشکیل دهنده این حکومت و موقف گیری های دوران مبارزات انتخاباتی و همچنان قطبی ساختن جامعه برای کسب آراء توسط هر دو کاندید که برای جلب رای مردم بجای اینکه برنامه های کاری و مستدلی پیشکش نمایند با تمرکز و تاکید بر قوم، نژاد، مذهب، سمت و منطقه و زبان کوشش کردند رای جمع آوری نمایند که این خود در تقسیم بندی جامعه کثیر النژاد افغانستان به گروه های مختلف قومی، نژادی، سمتی، زبانی، مذهبی و منطقوی کمک نمود. با چنین پس منظری نا کار آئی و نا همگونی حکومت از همان آغاز کار پیشبینی شده می توانست. اختلافات بین دو جناح حکومت روز به روز آفتابی شد تا اینکه کاسه صبر هر دو طرف لبریز شد و رسانه ای گردید. پامیلا کانسٹیبل خبر نگار ورزیده واشنگتن پُست در گزارشی از کابل نوشته است: «طبق گزارش ها دیپلماتهای مقیم افغانستان به شمول مایکل مک کینلی سفیر ایالات متحده امریکا در کابل با یک سلسله انتقاد ها با آنها مکرراً ملاقات کرده و از آنها خواسته اند خطر سقوط حکومت را، هر چند کامل نیست، به وجود نیاورند. به قول بعضی از افغانهای که درین ملاقاتها حاضر بودند این نمایندگان کشور های خارجی تاکید کردند که هیچ گونه بدیل معقول و قانونی وجود ندارد و این کشور یک مرحله دیگر بی ثباتی سیاسی را در حالی که جنگ بیداد می کند و اقتصاد تازه شروع به خارج شدن از یک رکود کرده است، تحمل کرده نمی تواند»

بی ثباتی دیگر و یا سقوط حکومت ناقص وحدت ملی ضربه دیگری خواهد بود بر حکومت موجوده ایالات متحده امریکا به رهبری حزب دموکرات و هیلاری کلنتن کاندید این حزب. علاوه بر اینکه ایالات متحده ملیارد ها دالر صرف ثبات و از بین بردن مخالفین دولت افغانستان نموده و بیش از دو هزار جوان خود را اعم از دختر و پسر امریکائی قربانی داده است آینده سیاسی یکی از احزاب بزرگ امریکا هم بستگی دارد به موفقیت سیاست های آن در افغانستان و تحکیم ثبات درین کشور. ایالات متحده امریکا به هیچ وجه نخواهد گذاشت که این حکومت ولو به اصطلاح نیم بند، سقوط کند و یک خلای سیاسی دیگری در افغانستان به وجود آید تا باز این کشور لانه دشت افغانان

بین المللی شود و منطقه و جهان را مورد تهدید قرار دهد لذا باز هم امریکا به فکر چاره خواهد شد و شاید باز هم جان کری برای تأدیب دو طرف رنج سفری را به افغانستان بکشد.

شکی نیست که اکثریت تعهداتی که در موافقتنامه سیاسی ایجاد حکومت وحدت ملی داده شده بود بر آورده نشده است که عمده ترین آن اصلاحات در نظام انتخاباتی، توزیع تذکره های الکترونیکی، انتخابات پارلمانی و شورای های ولسوالی ها و تدویر لویه چرگه قانون اساسی و ایجاد عهده صدارت و نظام پارلمانی است. تاکید جناح طرفدار داکتر عبد الله هم بر این نقاط است و لی طوریکه دیده می شود و کاسه صبر این جناح هم لبریز گردیده، آقای اشرف غنی نمی خواهد از اقتدار بی حصر و یکه تازی منصرف شود و تا کنون حتی در تعیین اعضا و روسای کمیسیونهای مربوط به انتخابات و سایر اقدامات بسیار با تأنی پیش رفته است.

همچنان حامد کرزی رئیس جمهور پیشین که در پهلوی ارگ زانو زده و هر روز با طرفدارانش ملاقاتها و مذاکرات و مشوره دارد، در صدد تدویر جرگه قومی برای تعیین سرنوشت افغانستان احتمالاً تحت رهبری خودش است و بر دایر نمودن چنین جلسه تاکید و آنرا یگانه راه بیرون رفت از بحران می پندارد و هنوز هم خواب اقتدار مجدد و حاکمیت مادام العمر را می بیند.

این اختلافات در همین جا پایان پذیرفته و تنها بین دو رهبر حکومت وحدت ملی نیست بلکه ابعاد دیگری هم دارد و علاوه بر دو تیم حامی هر دو جناب، گروه های دیگری در بیرون از حلقه حکومت و در داخل حکومت نیز هستند که در تشدید این اختلافات نقش داشته اند و هر دو گروه حکومت ائتلافی وحدت ملی آجندا و اهداف مشخص خود شانرا تعقیب میکنند تا منافع عامه و سرنوشت ملت و مملکت.

عطا محمد نور والی مقتدر ولایت بلخ و یکی از حامیان و هم سنگران داکتر عبد الله می گوید: «ما می خواهیم از بحران جلو گیری کنیم اگر حکومت وعده های خود را ایفا کند ما همکاری خواهیم کرد. اگر نه بعد از ماه سپتمبر ما شاید پشتیبانی خود را از حکومت بگیریم»

روز جمعه امر الله صالح رئیس پیشین امنیت ملی و یکی دیگر از حامیان داکتر عبدالله هشدار داد: «غنی با نا دیده گرفتن تقاضا های عبدالله محاسبه بسیار نا درستی میکند. اگر این تقاضا ها بر آورده نشود به فلج کامل منجر خواهد شد»

انوار الحق احدی یک عضو سابقه کابینه افغانستان و رهبر حزب سوسیال دموکرات معتقد است: «در صورتیکه به کسان بیشتری اجازه سهمگیری بدهند از این فاجعه کاملاً جلو گیری شده می تواند»

پایان